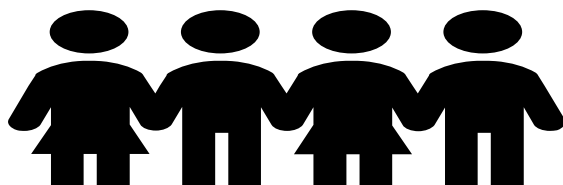

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА
ЗА
ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЩИНА КОТЕЛ
2025 – 2026 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	ВЪВЕДЕНИЕ	3
II.	АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ	4
1.	Демографска характеристика на община Котел	4
2.	Структура на образователната система	4
3.	Приобщаващо образование	7
4.	Материално – техническа база	7
5.	Обслужващи звена	8
6.	Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел	9
7.	Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие	14
8.	Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие	16
9.	Семейна среда и работа с родители за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	17
10.	Социални услуги в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Котел	17
11.	Дейности на читалища и спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	18
12.	SWOT анализ	19
13.	Изводи от анализа	20
III.	СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ	21
1.	Стратегически цели	21
2.	Визия, приоритети, цели	21
	Приоритет 1	21
	Приоритет 2	24
IV.	СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА	26
V.	КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ	27
VI.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	28

ИЗПОЛЗВАНИ АБРЕВИАТУРИ

<i>ЗПУО</i>	<i>Закон за предучилищното и училищното образование</i>
<i>СУ</i>	<i>Средно училище</i>
<i>ОУ</i>	<i>Основно училище</i>
<i>ДГ</i>	<i>Детска градина</i>
<i>НП</i>	<i>Национална програма</i>
<i>ЦПЛР</i>	<i>Център за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици</i>
<i>ИСРМ</i>	<i>Информационна система за реализация на механизма</i>
<i>УКБППМН</i>	<i>Училищна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните</i>
<i>МКБППМН</i>	<i>Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни</i>
<i>НПО</i>	<i>Неправителствена организация</i>
<i>ППЗЗД</i>	<i>Правилник за прилагане на закона за закрила на детето</i>
<i>ОЗД</i>	<i>Отдел Закрила на детето</i>
<i>РУ</i>	<i>Районно управление</i>
<i>ЗЗД</i>	<i>Закон за закрила на детето</i>
<i>ЦОП</i>	<i>Център за обществена подкрепа</i>
<i>ЦСРИ</i>	<i>Център за социална рехабилитация и интеграция</i>
<i>СОП</i>	<i>Специални образователни потребности</i>
<i>РЦПППО</i>	<i>Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование</i>
<i>ЦРДУ</i>	<i>Център за работа с деца на улицата</i>
<i>ОРЕС</i>	<i>Обучение от разстояние в електронна среда</i>

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел /2025 – 2026 г./ е разработена в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващо образование, Закон за закрила на детето. Разработването на Стратегията цели да се определят приоритетите в развитието за системата на предучилищното и училищното образование в общината, целите и мерките за тяхното реализиране и да се ангажират отговорните за това институции.

Настоящата стратегия е резултат от Анализ и оценка на потребностите от личностно развитие на децата и учениците в община Котел. Анализът отчита състоянието на основните показатели на общинската образователна система, отчита програмите и стратегиите за развитие на детски градини, училища, Център за подкрепа за личностно развитие, социални услуги. Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Подкрепата може да се предоставя като обща или допълнителна.

Общата подкрепа за личностно развитие отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и техните дарби. В рамките на общата подкрепа учителят обобщава информацията и наблюденията си, за да организира преподаването съобразно потребностите, стиловете на учене, силните страни на децата и учениците. По този начин учителят може аргументирано и навреме да посрещне със своето преподаване първите признаци на затруднения в ученето на всяко дете, както и да отдели допълнително внимание на децата, които се развиват в конкретна област на знанието, спорта или изкуствата, така че те да разгърнат своя потенциал. Общата подкрепа включва и всички допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание, библиотека и др., които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина и в училището, и от неспециализираният персонал.

Допълнителната подкрепа е насочена към деца със специални образователни потребности, деца в риск, деца с изявени дарби и деца с хронични заболявания. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от детските градини, училищата и други обслужващи звена. Тя включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо – социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

- ресурсно подпомагане.

Стратегията за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците на територията на община Котел е изготвена за периода 2025 – 2026 г., като е разработена в съответствие със следните нормативни и стратегически документи, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в областта на приобщаващото образование и личностното развитие на децата и учениците:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за закрила на детето;
- Наредба за приобщаващо образование;
- Областна стратегия за личностно развитие на децата и учениците – област Сливен;
- Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Демографска характеристика на община Котел.

По данни от grao.bg /Таблица № 1/ е видно, че протичащите демографски процеси на територията на община Котел, следват неблагоприятните тенденции, характерни за голяма част от страната. Демографската характеристика на общината е резултат от продължителното действие на множество фактори и влияния: икономическата ситуация в страната, ускоряване на процесите на миграция и то предимно на млади хора и семейства в активна трудоспособна възраст, трайно намаляване броя на родените деца. Налице е продължаващ процес на застаряване на населението.

Таблица № 1

Население на община Котел по настоящ адрес	2021 г.	2022 г.	2023 г.
	19048	18981	18893

Източник на информация grao.bg.

Демографската характеристика на региона и страната обуславя наблюдаващата се тенденция за намаляване броя на населението в община Котел, което води до намаляване броя на децата, подлежащи на обучение в детските градини и училищата и се отразява на оптималното функциониране на училищната мрежа, води до съществуването на групи/паралелки с минимален и под минималния брой деца/ученици.

Община Котел се стреми да създава условия и възможности за усъвършенстване на образователната система и осигуряване на качествено образование.

В териториалния обхват на общината се включват 22 населени места / 1 град и 21 села /, като в 10 от тях има образователни институции за предучилищно и училищно образование /9 училища и 6 детски градини/.

2. Структура на образователната система.

През настоящата учебна 2024/2025 година в община Котел функционират 9 училища /1 средно училище и 8 основни училища/ и 6 детски градини, както и Национално училище по

фолклорни изкуства „Филип Кутев“, което е на пряко подчинение на Министерството на културата.

Също така за учебната 2024/2025 година в общината има две средищни училища – СУ „Г. С. Раковски“ – гр. Котел и ОУ „Д – р Петър Берон“ – с. Филаретово, за достъпа до които е осигурен безплатен транспорт за децата/учениците.

През учебната 2023/2024 година бе разкрита изнесена разновъзрастова група към детска градина „Дъга“ – град Котел, за да бъдат приети всички деца в задължително предучилищно образование, съгласно промяната на чл. 8, ал. 1 в Закона за социалните услуги за задължителното предучилищно образование. Разкрити са и две групи с полудневна организация за 4 – ри годишните деца в ОУ „Кап. Петър Пармаков“ – с. Градец, за да бъдат обхванати децата в задължително предучилищно образование.

Очаква се за учебната 2025/2026 година да бъде открита и детска градина в с. Градец, община Котел с капацитет 100 деца, за да може да бъдат обхванати всички деца в задължително предучилищно образование в селото.

2.1. Детски градини

Община Котел	Бр. детски градини		Бр. групи	Брой деца					Брой персонал 2023/2024 уч. г.		
	2022/ 2023 уч. г.	2023/ 2024 уч. г.		2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	Педагози чески	Непедагог ически	Общо персонал
				уч. г.	уч. г.	уч. г.	уч. г.	уч. г.			
Община Котел	6	6	19	329	335	312	318	323	39	35	74

Детските градини в община Котел започват учебната 2024/2025 година с 309 деца, като 228 от тези деца ще бъдат в задължителна предучилищна възраст /4, 5 и 6 г./.

Детска градина „Детелина“ – с. Кипилово започва учебната година с две маломерни групи с общо 14 деца /7 – полудневна организация в с. Стрелци и 7 на целодневна организация в с. Кипилово/. За учебната 2024/2025 година Кмета на общината направи предложение до Министерството на образованието ДГ „Детелина“ с. Кипилово да бъде включена в Списъка на защитените детски градини и защитените училища за учебната 2024/2025 година.

През последните три учебни години в с. Кипилово, не е достатъчен броят на децата и съгласно чл. 59 от Наредбата за финансирането на институциите с Решение на Общински съвет Котел се формират две групи с по 7 деца. Като причина за намаляване броя на децата отново можем да отбележим, че това се дължи на честата миграция на родителите към по – големите областни градове и чужбина. От друга страна в с. Градец, община Котел за учебната 2025/2026 година се очаква да бъде открита нова детска градина, където да бъдат обхванати всички деца в задължително предучилищно образование. Към момента повечето от тези деца са обхванати от училището в с. Градец където се обучават на полудневна организация.

Детските градини в община Котел участват по различни Национални и оперативни програми и проекти, като:

- Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“;

- Проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“;
- Проект „Силен старт“;
- Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“;
- Проект за предоставяне на средства по ПМС № 46/19.03.2020 г.;
- НП „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“;
- Проект „Аз променям света“
- Проект „Площадки за обучение по безопасността движението по пътищата“;
- Схеми „Училищно мляко“ и „Училищен плод“ и др.

2.2. Училища

Община Котел	Бр. училища		Бр. паралелки	Брой ученици					Брой персонал 2023/2024 уч. г.		
	2022/ 2023 уч. г.	2023/ 2024 уч. г.		2023/ 2024 уч. г.	2019/ 2020 уч. г.	2020/ 2021 уч. г.	2021/ 2022 уч. г.	2022/ 2023 уч. г.	2023/ 2024 уч. г.	Педагогически	Непедагогически
Община Котел	10	10	77	1715	1682	1619	1490	1473	157	63	220

През учебната 2024/2025 г. в училищата на територията на община Котел се обучават 1392 деца и ученици, като в 6 училища децата са в слети и маломерни паралелки. Видно от таблицата по – горе е, че с всяка година броят на децата намалява. Тенденцията на застаряващото население и миграцията на младите хора към областните градове и най – вече в чужбина не се отразява благоприятно за община Котел.

В ОУ „Димитър Камбуров“ за тази учебна година ще се обучават 12 ученици в 4 – ри паралелки. През последните години и в с. Стрелци се наблюдава спад на учениците, като за тази учебна година Кмета на общината направи предложение до Министерството на образованието ОУ „Димитър Камбуров“ да бъде включено в Списъка на защитените детски градини и защитените училища за учебната 2024/2025 година.

В СУ „Г. С. Раковски“ – Котел съществува самостоятелна форма на обучение на лица над 16 – годишна възраст, като броят им през учебните години е:

- За 2020/2021 – 54;
- За 2021/2022 – 55;
- За 2022/2023 – 50;
- За 2023/2024 – 55.

За новата учебна 2024/2025 година се очаква в самостоятелна форма да постъпят 46 лица над 16 – годишна възраст.

Поради липсата на детска градина в ОУ „Кап. П. Пармаков“ – с. Градец за учебната 2023/2024 г. са разкрити още 2 групи с полудневна организация за да бъдат обхванати и 4 – ри

годишните деца. За учебната 2024/2025 година в училището съществуват 6 подготвителни групи с полудневна организация /124 деца/ в задължително предучилищно образование.

Повечето училища в община Котел са на делегиран бюджет и участват по различни Национални и оперативни програми и проекти, като:

- Проект „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“;
- Проект „Равен достъп на образованието в условията на кризи“;
- Проект „Успех за теб“;
- Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“
- НП „Без свободен час“;
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Иновации в действие“ и др.

3. Приобщаващо образование.

Приобщаващото образование е подход, който гарантира на всяко дете и ученик, независимо от неговото физическо, интелектуално, социално, емоционално, езиково или друго състояние, достъп до смислена и справедлива учебна среда. Този модел интегрира всички ученици, включително тези с увреждания, в масовите класни стаи, като насърчава ученето и участието рамо до рамо с техните връстници. Фокусът е върху премахването на барьерите пред образованието и гарантирането, че всяко дете има възможност да успее.

Дейностите за подкрепа на личностното развитие подлежат на оптимизация в съответствие с разпоредбите на Закона за предучилищното образование и Наредбата за приобщаващо образование и налагат координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на централно и местно ниво.

Грижите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците се осъществяват от институциите в системата на предучилищното и училищно образование, в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик, чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията, чрез осигуряване на подкрепа най – близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик, повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици.

Подкрепата за личностно развитие трябва да отговоря на новите предизвикателства и да предлага иновативни визия и подходи за развитие пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване. Акцент е индивидуалността на всяко дете и ученик, респективно индивидуалните му потребности и възможности.

4. Материално – техническа база.

Сградите на детските градини в община Котел са в добро състояние, като всяка година се обновяват. Оборудвани са с нови съвременни учебно – технически средства в групите, с цел създаване на среда, близка до семейната, достъпна и естетически издържана, креативна и провокираща детето за дейност.

Детската градина в с. Филаретово – „Радост“ – ползва едното крило от Основното училище, като помещенията са пригодени съобразно изискванията за детско заведение. Няма изградени съоръжения за достъпна архитектурна среда.

Детска градина „Дъга“ – гр. Котел разполага с четири отделни стаи за всяка група в централната сграда и 4 – ри кабинета, а в изнесената група разполага с две стаи. Централната сграда на детската градина разполага и с външна и вътрешна площадка по БДП.

Детска градина „Слънчо“ – с. Ябланово разполага и с ресурсен кабинет, оборудван с дидактични и други материали за работа с деца със Специални образователни потребности по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“.

СУ „Г. С. Раковски“ – град Котел разполага с две учебни сгради – за начален и прогимназиален етап, като и в двете сгради има медицински кабинет. Сградите на училището са преминали през основен ремонт. Също така училището има библиотека с назначен на щат библиотекар. Финансирането на СУ „Г. С. Раковски“ е общинско с делегиран бюджет, като реализира и допълнителни приходи от наем на два павилиона, които се помещават в двете сгради /начален и прогимназиален етап/. Често получава дарения като канцеларски материали и консумативи.

ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – с. Ябланово разполага с една сграда на три етажа, училищен двор, училищен парк, физкултурни площадки. Като допълнителни доходи училището получава от отдаване под наем само през неучебно време на училищния двор и столовата, както и от земеделски земи – собственост на училището.

ОУ „Кап. П. Пармаков“ – с. Градец разполага с четири сгради, в които се обучават децата и учениците. Училището печели по НП „Изграждане на училищна STEM среда“, като изграждането на STEM центъра е иновация при преподаването и ще доведе до образование на учениците в сферата на журналистическите и техническите дейности. Създадена е и стая по Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ за учениците от пети клас. Във всяка класна стая в начален етап на обучение и подготвителните групи има 32 инчови телевизори. В училището е закупено ново обзавеждане, изградена е стая за ресурсен учител, достроени са 4 – ри класни стаи с асансьор, изграден е изнесен фитнес в двора на училището.

В образователните институции на община Котел има непрекъснато сътрудничество между родители, преподаватели, родителски активи. Създадени са добри условия за комуникация и сътрудничество. Осъществява се предимно личен контакт между родителите, класните ръководители, преподавателите и ръководството.

5. Обслужващи звена.

Център за личностно развитие на децата и учениците	Бр. групи	Брой деца и ученици					Брой персонал 2023/2024 уч. г.			Достъпна архитектурна среда
		2020/2021 уч. г.	2021/2022 уч. г.	2022/2023 уч. г.	2023/2024 уч. г.	Педагогически	Непедагогически	Общо персонал		
Център за личностно развитие на децата и учениците – Котел	2023/2024 уч. г.	2020/2021 уч. г.	2021/2022 уч. г.	2022/2023 уч. г.	2023/2024 уч. г.	Педагогически	Непедагогически	Общо персонал	Не	
	11	109	126	126	133	11	1	12		

Центърът за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в гр. Котел е обслужващо звено в структурата на община Котел в сферата на средното образование като извънучилищно педагогическо учреждение, занимаващо се с осмисляне свободното време на децата и учениците.

Центърът няма собствена материално – техническа база, като звено от структурата на община Котел и ползва кабинети в сградите на СУ „Г. С. Раковски“ – гр. Котел, НУФИ „Филип Кутев“ – гр. Котел и зала в „Младежки дом“ – гр. Котел.

Центърът за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в гр. Котел осъществява държавните политика за осигуряване и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците чрез:

- ✓ организиране на дейности за развитие на индивидуалните им способности и дарования в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, придобиването на умения за лидерство и други;
- ✓ кариерно ориентиране и консултиране;
- ✓ изгражда култура в организацията и самоорганизацията на децата и учениците;
- ✓ осигурява изграждането на позитивен организационен и психологически климат между всички участници в процеса на предоставянето на подкрепата за личностно развитие;
- ✓ основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина и на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;
- ✓ ЦПЛР – Котел дава свободен избор за участие в кръжоци на всяко дете/ученик.

Бюджетът на ЦПЛР – Котел е осигурен от държавна субсидия. Второстепенен разпоредител с финансови средства за обезпечаване на дейностите е Дирекция „СХД“ към община Котел. За учебните 2022/2023 г. и 2023/2024 г. ЦПЛР получава следната държавна субсидия:

Година	ДД	ДОФ.МД
2022/2023 г.	92 370.00 лв.	-
2023/2024 г.	115 313.00 лв.	-

Центърът няма участие в програми за финансиране, не получава дарения и не разполага с обекти за отдаване под наем.

Забелязва се тенденция на засилен интерес от страна на деца/ученици и родители към Центъра за личностно развитие на децата и учениците в гр. Котел, като и тази учебна година центърът ще има 11 групи с 133 деца. За първа година ЦПЛР – Котел ще разкрие кръжок по Екология с профил „Екология и опазване на околната среда в с. Ябланово, община Котел. Центърът за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, работи съвместно с Народно читалище „Съгласие – Напредък 1870“ – гр. Котел и СУ „Г. С. Раковски“ – град Котел.

Центърът няма участие в програми за финансиране, не получава дарения и не разполага с обекти за отдаване под наем.

6. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие за децата и учениците в община Котел.

В образователните институции на община Котел се предоставя обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците. Всеки преподавател включва допълнителни дейности, насочени към повишаване на мотивацията за учене, помагане в кариерното ориентиране и развитие, справяне с трудностите в обучението. Провеждат се срещи с родители и срещи между преподаватели за споделяне на добри практики. Често се срещат трудности при предоставянето на допълнителна подкрепа, поради липсата на ресурсни учители и подходящо оборудвани кабинети за работа с децата/учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие отговаря на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето и приобщаването при децата и учениците. Тя се основава на анализа на информацията и наблюдението на обучението и развитието на всяко дете и ученик: интереси, нужди, знания, умения; силни страни и индивидуални нагласи по

отношение на ученето; наличие на възможни рискови фактори и др.

Допълнителната подкрепа надгражда досегашната практика на интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности, като включва и подкрепа за други специфични нужди на децата. Това поставя нови въпроси пред педагогиката у нас.

6.1. Деца и ученици с изявени дарби

Деца с изявени дарби можем да кажем, че има в НУФИ „Филип Кутев“ – град Котел, където се обучават деца с музикални и танцови интереси. В останалите училища, има деца спечелили различни конкурси.

6.2. Деца и ученици в риск

№ по ред	Наименование на образ. институция	Ученици в риск			
		2020/ 2021 уч. г.	2021/ 2022 уч. г.	2022/ 2023 уч. г.	2023/ 2024 уч. г.
1	СУ „Г. С. Раковски“ – гр. Котел	7	15	7	9
2	ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – с. Ябланово	3	5	1	2
3	ОУ „Кап. П. Пармаков“ – с. Градец	75	70	224	204
4	ОУ „Христо Ботев“ – с. Тича	1	0	0	0
5	ОУ „Г. С. Раковски“ – с. Пъдарево	0	2	15	10
6	ОУ „Христо Ботев“ – с. Мокрен	29	24	3	3
7	ОУ „Д – р Петър Берон“ – с. Филаретово	2	1	1	0
8	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Кипилово	0	0	0	0
9	ОУ „Димитър Камбуров“ – с. Стрелци	0	0	0	0
Общо:		117	117	251	228

Според Закона за закрила на детето определението за дете в риск включва следните обстоятелства:

- Ако родителите му са неизвестни, са покойници, лишени или ограничени откъм родителски права, когато родителите не се грижат за детето;
- Дете в риск е всяко, което е жертва на насилие, злоупотреба, експлоатация или друг вид нехуманно или унижително отношение, наказание извън или в семейството;
- Ако е налице опасност от увреждане на физическото, нравственото, психическото, социалното или интелектуалното му развитие;
- Дете в риск се води и такова, което е застрашено от отпадане от училище или което вече е отпаднало.

Видно от таблицата в с. Градец учениците са се увеличили през последните три години. Причините за тази тенденция са различни, като честата миграция на родителите към други населени места и оставяне на децата/учениците при баба и дядо или роднини. Много често, цели семейства заедно с децата заминават и работят в други населени места, като често и за някои родители образованието и реализацията не са приоритет.

Институциите в община Котел се стремят да приберат повечето деца и ученици в образователните институции, като ги включват в групи за допълнителна подкрепа, работят заедно със семействата им за развиване на мотивацията за образование.

Към училищата има създадени комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /УКБППМН/, които заедно с обществените възпитатели активно работят с децата в риск. Комисията изготвя годишен план за дейността си, който се утвърждава от директора на образователната институция. УКБППМН се стреми да създаде позитивна и благоприятна среда в образователните институции, като средство за превенция на асоциалното поведение на учениците и други негативни прояви. Целите на комисиите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са:

- Свеждане до минимум на противообществените прояви /тютюнопушене, употреба на алкохол и наркотици, кражби, агресивно поведение и др./ на учениците;
- Превенция на противообществените прояви на учениците в училище чрез изграждане на коректни и толерантни междуличностни отношения;
- Осигуряване на възможност за успешно приобщаване към средата на учениците с противообществени прояви;
- Провеждане на индивидуална работа с ученици, извършители на противообществени прояви и поддържане на връзка с техните родители;
- Подобряване на съгласуваността между педагогическия персонал и родителите на ученици склонни към противообществени прояви.

За пълен обхват на децата и учениците в задължително предучилищно и училищно образование действа *Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Механизмът* се прилага по отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система. Екипите за обхват предприемат мерки за обхващане в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, реинтеграция на децата и учениците, отпаднали от детска градина и училище, превенция на идентифицираните в ИСРМ деца и ученици в риск от отпадане, планират и извършват посещения в домовете на идентифицираните деца и ученици, осъществяват пряко взаимодействие с родителите, привличат и работят с медиатори и местни общности, предлагат мерки за обща и допълнителна подкрепа, предлагат комплексни мерки, включващи и налагането на наказания за неспазването на задълженията на родителите.

Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ – Котел е органа за организация, ръководство и контрол на дейността по превенция и противодействие на детското асоциално поведение на ниво община. Назначена е със заповед на Кмета на община Котел и функционира съгласно чл. 6, ал. 2 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /ЗБППМН/. Дейността на МКБППМН се изразява в организацията и координацията на Социално – превантивната дейност на територията на общината, ограничаване и противодействие на обществено опасните прояви и превенция на насилието сред децата.

Комисията си взаимодейства с всички институции на територията на община Котел, които имат пряко отношение към малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви, издирва малолетни и непълнолетни, които са извършили противообществени прояви или се нуждаят от помощ и взема мерки за тяхната социална защита и развитие, налага възпитателни мерки по чл. 13 и чл. 15 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – град Котел също работи по случаи на деца в риск. В рамките на три години / 2022 г. – 2024 г./ е работено по 255 случая на деца в риск, като за:

- 2021 г. – по 94 случая;
- 2022 г. – по 108 случая;
- 2023 г. – по 53 случая.

Към месец септември 2024 г. Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Котел е работил по 40 случая.

Случаите по които е работено са разнообразни и се отнасят до средните рискови групи:

- Случаи с непълнолетни майки и родените от тях деца. По тези случаи Отдел „Закрила на детето“ подава сигнал към Районна прокуратура – Сливен, Териториално отделение Котел. Част от случаите се насочват да ползват социалната услуга Център за работа с деца на улицата, някои от непълнолетните майки се подпомагат временно с адаптирано мляко, памперси и др. от НПО „Надежда и домове за децата“ – клон България. С непълнолетните майки се работи до навършването на пълнолетие на майката;
- Случаи с деца в риск от изоставяне и настаняване в институции, като за тях са предприети мерки по превенция съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция. При необходимост при тези случаи майката и детето в риск от изоставяне се подпомагат с еднократна помощ за превенция с еднократна помощ за превенция по ППЗЗД, както и от НПО „Надежда и домове за децата“ – клон България получават временна подкрепа в натура – храна. При необходимост се насочват към социална услуга;
- Случаи с деца в риск от отпадане в училище, като спрямо тях са предприети мерки за закрила в семейна среда по чл. 23 от Закона за закрила на детето;
- Случаи за насилие спрямо деца – свиква се Координационния механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца жертви на насилие и при кризисна интервенция. Мултидисциплинарния екип по Механизма заседава и взема решение по отношение мярката за закрила и подкрепата на детето жертва на насилие или в риск от насилие, като се изготвя и съвместен план за действие, като всички от мултидисциплинарния екип работят заедно до приключване на случая. И в тези случаи децата се насочват да ползват психологическа подкрепа към социална услуга. В мултидисциплинарния екип задължително влизат представители от ОЗД, РУ на МВР, Община и Прокуратура;
- Случаи с деца живеещи при лоши условия и в рискова семейна среда, като спрямо същите се предприемат мерки за закрила в семейна среда по чл. 23 от ЗЗД;
- Случаи с деца реинтегрирани в биологичните семейства, които са били настанени в приемни семейства временно, както и по един случай на реинтеграция на дете

настанено при роднини, което няма изградена връзка с майка си и не желае да контактува с нея. По случая детето и близките няколко пъти са насочвани да ползват социални услуги към Центъра за работа с деца на улицата – Котел, ЦОП – Сливен и ЦСРИ – Сливен, но без резултат;

- Работи се и по случаи с три деца настанени към момента в професионални приемни семейства на територията на община Котел, както и по случаи с деца настанени в семейства на роднини или близки. Децата настанени в приемни семейства се посещават всеки месец по домовете от социалните работници.

6.3. Деца и ученици със СОП, ресурсно подпомагане

№ по ред	Наименование на образ. институция	Деца и ученици със СОП			
		2020/ 2021 уч. г.	2021/ 2022 уч. г.	2022/ 2023 уч. г.	2023/ 2024 уч. г.
1	ДГ „Дъга“ – град Котел	0	1	2	2
2	ДГ „Слънчо“ – с. Ябланово	5	5	8	5
3	СУ „Г. С. Раковски“ – гр. Котел	12	19	19	22
4	ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – с. Ябланово	3	2	2	2
5	ОУ „Кап. П. Пармаков“ – с. Градец	2	4	17	18
6	ОУ „Христо Ботев“ – с. Тича	3	2	0	1
7	ОУ „Христо Ботев“ – с. Мокрен	1	1	1	2
8	ОУ „Д – р Петър Берон“ – с. Филаретово	0	1	1	0
Общо:		26	35	50	52

На децата и учениците със специални образователни потребности се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие. Тя се осигурява от образователните институции в община Котел и Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Сливен.

Допълнителна подкрепа се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Тя се извършва по молба на родителите или настойниците от екип за подкрепа, създаден със заповед на директора на детската градина или училището за конкретно дете или ученик. За деца и ученици, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, екипът включва психолог, логопед, ресурсен учител. В работата на екипа на детето или ученика участва и родителят. Екипът за подкрепа извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо – социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсното подпомагане, което се осъществява от ресурсни учители, рехабилитатори на слуха и говора и други педагогически специалисти, които са част от екипите за подкрепа за личностно развитие.

За образователните институции в община Котел Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование /РЦПППО/ - Сливен осигурява ресурсни учители, като те обучават децата по график за всяко селище.

В СУ „Г. С. Раковски“ – Котел има двама ресурсни учители, които обучават учениците със СОП по индивидуални учебни програми, разработени въз основа на рамкови изисквания, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование. Също така и в ОУ „Кап. Петър Пармаков“ – с. Градец има назначен ресурсен учител.

7. Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие.

Общата подкрепа за личностно развитие се базира на анализ на информацията и наблюдение по отношение на обучението и развитието на всяко дете и ученик. Това дава възможност децата и учениците да бъдат подкрепени в ученето, участието и разгръщането на личният им потенциал.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се организира и осигурява в съответствие с утвърдените областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

7.1. Обща подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини.

В детските градини и училищата в община Котел се предоставя обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците още от постъпването им в образователната институция.

Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя по следния начин:

- Допълнително обучение и консултации по учебни предмети, по които децата/учениците имат затруднения;
- Кариерно ориентиране на децата/учениците;
- Включване в занимания по интереси;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните трудности;
- Екипна работа между учители, родители, педагогически специалисти;
- Библиотечно – информационно обслужване;
- Грижа за здравето;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

- Включване на децата/учениците в различни спортни дейности и мероприятия, конкурси;
- Поощряване с морални и материални награди;
- Създаване и функциониране на клубове по интереси.

ЦПЛР – Котел, Читалище „Съгласие – Напредък 1870“ и община Котел също организират различни мероприятия, където децата/учениците могат да участват и да бъдат включени.

Община Котел разполага с осем медицински кабинети и седем медицински специалисти като всички образователни институции са разпределени между тях. Медицинските специалисти са запознати със здравословното състояние на децата и учениците, също така провеждат различни беседи на теми, като:

- ✓ Хигиенни правила и навици на учениците с цел предпазване от инфекциозни заболявания;
- ✓ Здравословно и балансирано хранене, ролята на витамините и минералите и микроелементите в човешкия организъм;
- ✓ Болести на мръсните ръце;
- ✓ Никотинът – увреждащ нервната система и всички човешки органи;
- ✓ Видове гръбначни изкривявания;
- ✓ Късогледство и др.

С профилактични прегледи са обхванати деца и ученици с хронични заболявания и състояния изискващи активно наблюдение, както следва:

Заболявания	2020/2021 г. /брой деца и ученици/	2021/2022 г. /брой деца и ученици/	2022/2023 г. /брой деца и ученици/	2023/2024 г. /брой деца и ученици/
Варицела	1	9	19	14
Астма	26	23	22	17
Цъолиакиа	1	-	1	-
Мускулна дистрофия	1	-	1	1
Тетралогия на Фало	1	1	1	1
Затлъстяване	40	73	31	39
Епилепсия	4	5	7	7
ДЦП	1	1	2	2
Диабет	2	2	2	2
Разстройство на зрението	4	7	4	7
Затлъстяване /обезитас/	15	-	11	-
Хепатит	7	-	1	-

Аутизъм	2	4	3	4
Забавяне на развитието	2	-	1	-
Късогледство	7	5	5	4
Сърдечни заболявания	2	3	2	2
Р – ва на поведението	4	3	5	3
Емоционално р – во	1	-	-	-
Умствена изостаналост	2	2	2	2
Спец. Заб. на р – то	3	6	2	5
Бъбречни заболявания	-	1	-	1
Скарлатина	-	-	1	-
Вродена хидронефроза	-	-	1	1
Тромбоцитопения	-	-	-	1

Като сериозен проблем с нарастващата тенденция е затлъстяването при децата и учениците. Тенденцията на затлъстяването при децата/учениците е проблем, който засяга цялата страна. В образователните институции се провеждат беседи на теми за здравословното хранене, но може би е необходимо в тази насока да се работи и с родителите, за да има резултат. Видно от таблицата по горе е също и броят на децата/учениците диагностицирани с астма, както и по – големият брой деца/ученици боледували от Варицела. Необходимо е да се осигури достъпна архитектурна среда на деца и ученици с физически ограничения, да се осигури диетично хранене в детските заведения, като и по – чести беседи относно начина на хранене, движението, личната хигиена. Като би било добре на тези беседи освен децата да присъстват и родителите.

8. Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 на ЗПУО е насочена към следните групи деца и ученици:

- със специални образователни потребности (СОП);
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- ✓ психо – социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

- ✓ осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- ✓ предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ✓ ресурсно подпомагане.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.

В образователните институции са изградени екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за които е извършена оценка на индивидуалните потребности и се предоставя допълнителна подкрепа.

За всички деца и ученици със СОП са разработени индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми. Изготвени са седмични разписания, съобразено с психо – физическите особености и индивидуалните потребности на детето/ученика. Учителят/класният ръководител, заедно с екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, с детето и с родителите, индивидуализират учебната програма и персонализират начините и формите на обучение. Чрез непрекъснатата комуникация се обсъжда напредъка на детето, предизвикателствата в работата и заедно намират начини за включване в самостоятелна дейност и учене там, където е детето. Ресурсните учители използват разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Прилагат се и иновативни дидактически упражнения и игри.

9. Семейна среда и работа с родители за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Родителите са важна част от образованието на децата и учениците. Взаимодействието с родителите дава положително отношение на децата към образователните институции. В индивидуалната работа с родителите се акцентира върху правата и задълженията на децата и учениците, правилното възпитание и личният пример, преодоляване отпадането на ученици от училище, предотвратяване сключване на ранни бракове на ученици в училищна възраст и т.н. Родителското настоятелство осъществява подкрепа и сътрудничество в училищния живот. Работата му е насочена към популяризиране дейността на училището, оказване на помощ и съдействие, развитие на дарителска дейност и др.

Основен проблем обаче в работата с родителите или настойниците е че често дори и те самите не смятат образованието за важна част от живота на децата си. Работи се в насока активно включване и участие на родителите в заниманията на децата и учениците. Провеждат се различни беседи и теми в образователните институции на теми за важността на образованието, здравословното хранене и подкрепата на родителите към децата си.

10. Социални услуги в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Котел.

Към момента в община Котел функционират две социални услуги, които предоставят подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. След приемането на Националната карта на социалните услуги е възможно и разкриването на нови социални услуги за деца.

10.1 Социална услуга Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ - Котел.

Съгласно Националната карта на социалните услуги /НКСУ/ Центърът за социална рехабилитация и интеграция предоставя социалните услуги Терапия и Рехабилитация.

Услугата предоставя подкрепа на индивидуалното развитие и разширяване на социалните умения на деца и лица с различни вид и степен на увреждане, както и подкрепа на лица от различни рискови групи, чрез целенасочени дейности насочени за интеграция и превенция на социалното изключване. Услугата включва разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности, насочени към създаване, поддържане и разширяване на социалните умения. Социалната услуга е на държавно – делегиран бюджет и е с капацитет 30 места. Разполага с кабинет по рехабилитация, кабинет по логопедия, кабинет по трудотерапия, кабинет – специален педагог, кабинет – социален работник, кабинет – управител. Сградата където се намира Центърът е на един етаж с добра локация до централната част на града, персоналът е девет на брой.

10.2 Социална услуга Център за работа с деца на улицата /ЦРДУ/ - Котел

Съгласно НКСУ Центърът за работа с деца на улицата предоставя следните социални услуги:

- ✓ Мобилна общностна социална работа – мобилния екип извършва ежедневни обходи в гр. Котел и другите населени места в общината за идентифициране на деца във висок риск (деца на улицата, деца с поведение в конфликт със закона, деца, отпаднали или в риск от отпадане от училище; деца, за които родителите не полагат адекватни грижи);
- ✓ Информирание и консултиране –изследване и разбиране заедно с лицето на проблеми и затруднения, които то среща за постигане на основните цели в неговия живот и запознаване и обмисляне на възможните решения и действия за преодоляването им;
- ✓ Застъпничество и посредничество - осъществяване на взаимодействие и координация между служител, осъществяващ дейности по предоставяне на социални услуги, със служител/служители от други услуги или от различни институции, организации и административни органи в интерес на заинтересовано лице, което има нужда от конкретна подкрепа за реализиране на своите права и потребности;
- ✓ Обучение за придобиване на умения- подготовка на деца за придобиване на умения за самостоятелност, независим живот, самостоятелно справяне с проблеми и затруднения;
- ✓ Психологическа терапия – на база на направената оценка и плана за подкрепа на услугата, психологът предоставя индивидуално и групово психологическо консултиране и подкрепа на деца и родители. Психологът подпомага и подкрепя детето при определяне приоритетите за близко и по – далечно бъдеще на детето. Психологическата подкрепа е насочена към промяната на мотивации и нагласата в насока прекъсване на досегашния начин на живот и рисковото поведение, към повишаване на самочувствието и самооценката на детето.

Услугата предоставя образователна подкрепа на 3 – 4 годишни деца, педагогическа подкрепа на деца от 7 до 18 години, психологическо консултиране и подкрепа на децата за справяне с агресия, трудно поведение, развитие на умения за живот. Центърът си взаимодейства с отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – Котел, Районно управление – Котел, общинска администрация и др. Предоставянето на услугата е делегирана държавна дейност. В село Градец също има група за образователна подкрепа. Работата с децата и семействата се осъществява в Центъра или на място, в дома на семейството.

11. Дейности на читалища и спортни клубове в подкрепа на личностно развитие на децата и учениците

На територията на град Котел има изградени спортна база „Раковски“, стадион, площадки. През 2024 година Община Котел модернизира съществуващата материална база за

извършване на спортни дейности с комбиниран уред за фитнес, три нови уреда за гръб, смит машина, бягаща пътека, лег преса, кросоувър, лежанки, различни видове лостове за вдигане на тежести и стойки за поставяне и други.

Основен приоритет на общинската политика е създаване на равни възможности за участие и изява. В общината се организират и провеждат различни мероприятия по Културен и спортен календар, където вземат участие децата и учениците.

На територията на община Котел функционира общински футболен клуб „Раковски“, където са включени деца от град Котел и с. Ябланово. Провеждат се състезания по „Футбол 5“ и „Футбол 9“.

Народните читалища в населените места на община Котел са в помощ и подкрепа на училищата. Те предоставят възможност на децата и учениците да развиват своите интереси, способности и талант.

Народно читалище „Съгласие – Напредък 1870“ – гр. Котел предоставя възможност на талантливите и даровити деца в свободното им време да участват в творчески колективи и клубове. Читалището има изградени традиции за партньорство и съвместни инициативи в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, като работи съвместно с ЦПЛР – Котел, СУ „Г. С. Раковски“ – град Котел и Общинска библиотека „Петър Матеев“ – Котел.

Вече 14 години Читалището провежда общински конкурс за рисунка Галерия „Четири сезона“, конкурс за най – добре изработена мартеница за разгръщане творческия потенциал на децата и др., като целта е да се стимулират добрите творчески практики и умения чрез лични грамоти и награди, а творбите на децата се представят в разнообразни изложби.

12. Swot анализ.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Разгърнатата мрежа от детски градини, осигуряваща възможност за пълен обхват на децата в предучилищна възраст. ✓ Разработена система от мерки за осигуряване на достъпа до образование – безплатен транспорт; ✓ Безплатни учебници и учебни комплекти за всички деца в детските градини и учениците от I до XII клас; ✓ Прилагане на иновативни методи на работа в училища и ДГ; ✓ Създадени разнообразни условия за изява и участия в конкурси, конференции, олимпиади, спектакли, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания за всяко дете и ученик, участващо във формите на извънкласна дейност; ✓ Включване на родителите в съвместни дейности в образователните институции; ✓ Реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Недостатъчен човешки ресурс в детските градини и училищата за работа с деца със СОП – психолози, логопеди, слухово-речеви рехабилитатор, рехабилитатор за зрителни затруднения и други специалисти; ✓ Обучение в слети паралелки, затрудняващо обучението; ✓ Липса на ефективен механизъм за събиране на информация за учениците в чужбина; ✓ Липса на интерес и слаба мотивация у децата от етническите малцинства да посещават училище; ✓ Агресия и недостатъчни социални умения за общуване у децата и учениците; ✓ Неефективност на санкциите, предвидени в ЗПУО за родители, които не осигуряват присъствието на децата си в образователните институции; ✓ Ниска заинтересованост на родителите; ✓ Недостатъчен брой обучени учители за работа с деца със СОП; ✓ Предпочитания за мигриране в по – големи

<p>местната общност.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти; ➤ Добро институционално взаимодействие; ➤ Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес; ➤ Добра материална база; ➤ Добра комуникация с родителите; 	<p>икономически центрове в страната и в чужбина;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ограничен достъп до услуги в подкрепа на децата от селата на община Котел; ✓ Трудно усвояване на учебния материал от децата билингви, поради не достатъчно доброто им владение на български език; ✓ Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка; ✓ Няма изградена достъпна архитектурна среда за децата с увреждания.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обучение на педагози, педагогически съветници за работа по проблемите на ученическата агресия и формиране на социални умения на децата и учениците; ✓ Осигуряване на подходяща среда и условия за привличане на млади специалисти с висше образование и стимулиране на професионалната мотивация; ✓ Квалификация на учителите за работа с деца и ученици в риск от отпадане; ✓ Включване на родителите в инициативите на училища и детски градини и подобряване на съвместни дейности с тях; ✓ Подобряване на здравословното хранене при ползване на безплатни закуски; ✓ Внедряване на добри европейски практики в сферата на извънкласните дейности; ✓ Изнасяне и разширяване дейността на ЦПЛР на деца и ученици и в други населени места; ✓ Повишаване информираността и желанието на родителите за участие в добри практики съвместно с децата. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Миграция на семействата и обезлюдяване на общината; ✓ Демографски срив, намаляване броя на децата и учениците през годините; ✓ Опасност от закриване на образователни институции; ✓ Езикова бариера при деца и родители от етносите.

13. Изводи от анализа.

- Мрежата от образователни институции в Община Котел осигурява достъп до предучилищно и училищно образование за децата и учениците от всички населени

места на територията на общината. Осигурени са условия за средно професионално образование в Средно училище „Георги С. Раковски.

- Дейностите за развитие на дарбите и интересите на децата и учениците са разнообразни и имат традиции.
- Общината и образователните институции прилагат целенасочена политика и междуинституционални механизми за превенция на отпадането на децата и учениците от образователната система.
- Предизвикателство за образователните институции е осигуряването на логопед, ресурсни учители за децата със СОП. Училищата и детските градини ползват услугите на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Сливен;
- Поради влошената демографска картина и наличието на групи/паралелки с минимален и под минималния брой деца/ученици се налага извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование в община Котел;
- Нужно е да се повиши информираността и желанието на родителите да участват в образователния процес на децата.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

1. Стратегически цели:

- Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания;
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование на всички деца и ученици от община Котел;
- Утвърждаване на приобщаващото образование като неотменна част от образователния процес;
- Отчитане на индивидуалните потребности и развиване на уменията на всяко дете и ученик чрез прилагане на диференциран подход.

2. Визия, приоритети, цели.

ВИЗИЯ

Създаване на условия за цялостна и пълноценна подкрепа на личностно развитие на всяко дете и ученик в образователните институции в община Котел.

ПРИОРИТЕТ 1. Осигуряване на достъп до образование на всяко дете и ученик от община Котел.

Специфична цел 1.1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.

Мярка 1.1.1. Осигуряване развитието на пълния потенциал на всички ученици в училищата от община Котел, отчитайки индивидуалните им потребности.

- Дейност 1.1.1.1. Оценка на потребностите за целите на превенция на обучителните затруднения на деца и ученици от образователните институции в община Котел.
- Дейност 1.1.1.2. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.
- Дейност 1.1.1.3. Осигуряване на кариерно ориентиране в ЦПЛР – Котел и в училищата в общината.
- Дейност 1.1.1.4. Осигуряване на занимания по интереси чрез развитие на дейностите в Център за подкрепа за личностно развитие – Котел.
- Дейност 1.1.1.5. Разработване на дейности по превенция на насилието – прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и създаване на по-сигурна училищна среда, повишаване обхвата на дейностите по превенция на насилието на ниво училище, подобряване на координацията между отделните институции. Подобряване на взаимодействието между институциите от системата на училищното образование, местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и социалните услуги, работещи на територията на община Котел за превенция на тормоза и насилието в училищата.
- Дейност 1.1.1.6. Осигуряване на качествени грижи за здравето в училищата – продължаване и развиване на дейностите на училищните здравни кабинети.
- Дейност 1.1.1.7. Стимулиране на младежи и родители от уязвими етнически малцинства за придобиване на средно и висше образование.
- Дейност 1.1.1.8. Ефективно взаимодействие с родителите в процесите на приобщаване - обезпечаване на тяхната информираност по отношение на механизмите за предоставяне на подкрепа за личностно развитие, институциите, които я предоставят, както и по отношение на техните права, задължения и компетентности като активни участници в развиването на способностите и уменията на децата и учениците.
- Дейност 1.1.1.9. Развитие на библиотечно – информационното обслужване – изграждане на достъпни места за четене в образователните институции.
- Дейност 1.1.1.10. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Мярка 1.1.2. Предоставяне на обща подкрепа на децата в детските градини.

- Дейност 1.1.2.1. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните трудности на децата от детските градини на възраст между 3 и 3,6 г., на които се прилага скрининг тест за определяне риск от обучителни трудности.
- Дейност 1.1.2.2. Осигуряване на занимания по интереси.
- Дейност 1.1.2.3. Приобщаване на деца от уязвими групи.
- Дейност 1.1.2.4. Включване на децата в допълнителни дейности и мероприятия – тържества, конкурси, състезания, концерти.
- Дейност 1.1.2.5. Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език.

Специфична цел 1.2. Осигуряване на сигурна и безопасна среда на образование и възпитание.

Мярка 1.2.1. Разработване на дейности по превенция на насилието – прилагане на цялостен училищен подход.

- Дейност 1.2.1.1. Дейности за повишаване на информираността и компетентностите на всички участници в образователния процес относно видовете тормоз и насилие и начините за справяне с тях.
- Дейност 1.2.1.2. Повишаване обхвата на дейностите по превенция на насилието на ниво училище/детска градина.
- Дейност 1.2.1.3. Провеждане на квалификационни форми с външни лектори за повишаване на компетентностите и квалификацията на учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на обща подкрепа от бюджетите на образователните институции или по национални и оперативни програми.

Специфична цел 1.3. Повишаване на обхвата и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Мярка 1.3.1. Дейности по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

- Дейност 1.3.1.1. Дейности за работа с родителите за повишаване информираността от ползите на образованието.
- Дейност 1.3.1.2. Подобряване на взаимодействието и координацията между отговорните институции.

- Дейност 1.3.1.3. Прилагане на мерки за реинтеграция в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

ПРИОРИТЕТ 2. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби.

Специфична цел 2.1. Развитие на приобщаващото образование и предоставяне на равен достъп до образование на всяко дете и ученик със специални образователни потребности.

Мярка 2.1.1. Дейности по предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

- Дейност 2.1.1.1. Провеждане на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини.
- Дейност 2.1.1.2. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности.
- Дейност 2.1.1.3. Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките за децата със СОП.
- Дейност 2.1.1.4. Осигуряване на достъп до качествено образование на децата и ученици със специални образователни потребности, чрез предоставяне на допълнителна подкрепа в училищата и детските градини.
- Дейност 2.1.1.5. Осигуряване на необходимата материално – техническа база в училищата, детските градини и центровете за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.
- Дейност 2.1.1.6. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП чрез общините, чрез центровете за подкрепа за личностно развитие, и/или чрез Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен.
- Дейност 2.1.1.7. Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Прилагане на иновативни дидактически упражнения и игри за работа с ученици със СОП.

Специфична цел 2.2. Осигуряване на необходимите грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания.

Марка 2.2.1. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания

- Дейност 2.2.1.1 Осигуряване на обучение на персонала в образователните институции, в които се обучават деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа.
- Дейност 2.2.1.2 Разработване на индивидуални планове за подкрепа.

Специфична цел 2.3. Повишаване обхвата на допълнителна подкрепа за децата и учениците в риск.

Марка 2.3.1. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в училища и детски градини.

- Дейност 2.3.1.1. Подобряване на партньорството между институциите от системата на предучилищното и училищното образование и социалните услуги в община Котел за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца в риск.
- Дейност 2.3.1.2. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция.
- Дейност 2.3.1.3. Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск чрез оценка на рисковите фактори за развитието на детето и създаване на план за краткосрочна допълнителна подкрепа.

Специфична цел 3.1. Повишаване качеството на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби

Марка 3.1.1. Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби в детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

- Дейност 3.1.1.1. Дейности по подготовка и провеждане на училищни, общински и областни кръгове на олимпиади и състезания.
- Дейност 3.1.1.2. Осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други.
- Дейност 3.1.1.3. Организиране на училищно ниво и общинско ниво на спортни празници и състезания.

IV. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Кмета на община Котел издава Заповед, с която назначава работна група, в която са включени представители на общинска администрация, отдел „ЗД“, ЦПЛР – Котел, директори на детски градини и училища, директори на социални услуги и др. Членовете на работната група са със следните задачи:

- Организиране и координиране на цялостния процес по осъществяване на общинското анализиране и планиране на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците;
- Организиране разработването на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел;
- Организиране разработването на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел в съответствие с Областната стратегия;
- Организиране разработването на годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.
- Наблюдава изпълнението на Стратегията и плановете към нея, като координира цялостната дейност по мониторинг и оценка на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Реализацията на Стратегията трябва да се възприема като непрекъснат процес на наблюдение, оценка и актуализация, анализ и адаптиране на съществуващите насоки за развитие и дейности към новите обстоятелства. Ключова фаза е мониторингът, който включва наблюдението, оценката и контрола на реализацията на заложените цели и изпълнението на планираните дейности.

Община Котел отговаря за цялостното изпълнение на общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и приноса към изпълнението на областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общински съвет – Котел, по предложение на Кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие. Общинската стратегия и съгласуваният и приет годишен план се изпращат на областния управител.

Общинската стратегия за личностно развитие се изготвя за период от 2 години, като всяка година съгласно нея се изготвя и общински план за личностно развитие на децата и учениците. Отчитането на Стратегията и плановете се извършва в края на периода на действие, съгласно Анализ за личностно развитие на децата и учениците, който се изпраща и на областния управител.

V. КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ

За ефективното реализиране на Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е политиката за предоставянето на информация до обществеността. Стратегията и планове за личностно развитие на децата и учениците са публикуват на официалната интернет страница на община Котел.

Реализирането на стратегията се съпровожда от непрекъсната комуникация между институциите и обществеността, като комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- Прозрачност – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската стратегия;
- Координация с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- Позитивност на комуникационните послания – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни, с оглед ефективното изпълнение на Стратегията;
- Широко междуинституционално и междусекторно партньорство, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен;
- Достъпност на информацията – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица.

Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез интернет (сайт на Община Котел) и информационни материали и работа с партньори. Целта е да се привлече общественото внимание към дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел. Това може да бъде постигнато чрез:

- Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни на територията на община Котел за Общинската стратегия;
- Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови форми за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел;
- Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на дейности за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Котел;
- Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията за нейното изпълнение.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осигуряването на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е приоритет в националната образователна политика. Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование са нормативните основания за организиране на образователната среда и нейните елементи чрез обединяване на ресурсите на всички държавни, местни органи и институции.

Подкрепата извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения

между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. Равният достъп до качествено образование означава осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За целта трябва да се осигури възможността децата и учениците да посещават училища и детски градини със съвременна материално – техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на реалния живот.

Настоящата стратегия се реализира от община Котел в партньорство с Областна администрация – Сливен, РУО – Сливен, отдел „ЗД“, образователни институции в системата на предучилищното и училищното образование, читалища, ЦПЛР – Котел, Център за социална рехабилитация и интеграция – Котел, Център за работа с деца на улицата, Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Приета с Решение № 290 от 07.05.2025 г. на Общински съвет – Котел.

Заместник-председател на Общински съвет – Котел:
(Владимир Мартинов)